

Handläggare
Elina Saxelin
Telefon: 08-50825030**Till**
Socialnämnden
2026-04-21

Inriktning av medel för lokala utvecklingsprojekt (LUM) och studieresor 2027 (MUL) samt redovisning av lokala utvecklingsprojekt som avslutats under 2025

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner ett tillfälligt uppehåll för ansökan av lokala utvecklingsmedel (LUM) för nya projekt inför 2027.
2. Socialnämnden godkänner redovisningen av LUM respektive medel för utbyte och lärande (MUL) som genomförts under 2025.
3. Socialnämnden godkänner förslag till inriktning av LUM och MUL 2027.

Sammanfattning

Socialförvaltningens arbete med forskning och utveckling (FoU) syftar till att stödja utvecklingen av stadens socialtjänst genom att fördela LUM till projekt samt medel för utveckling och lärande genom studieresor (MUL). Medlen används för att utveckla socialtjänsten och öka kunskapen om arbetssätt för olika målgrupper.

Inför 2025 beviljades tio ansökningar för LUM varav fyra nya projekt och sex fortsättningar på tidigare projekt. Projekten omfattade olika områden som stöd i grupp till unga skuldsatta, utveckling av familjeorienterat boendestöd och utveckling av visuella verktyg för att stärka kommunikation och information till brukare.

Tolv ansökningar beviljades för MUL 2025. Studieresorna genomfördes till städer som Malmö, Düsseldorf och Oslo.

Inför 2027 föreslås ett tillfälligt uppehåll för medel till nya LUM-projekt. Syftet med ett uppehåll är att undersöka hur LUM kan utformas framåt för att på bästa sätt bidra till en kunskapsbaserad socialtjänst i enlighet med den nya socialtjänstlagens intentioner. Samt hur LUM bidrar till utveckling och strategiskt värde för stadens socialtjänst.

SocialförvaltningenStorforsplan 36
Box 44
123 21 Farsta
Växel 08-50825000
Fax
socialforvaltningen@stockholm.se
<https://start.stockholm>

Möjligheten att söka medel för pågående LUM projekt kvarstår, under förutsättning att projekten inte har uppnått maxgränsen på tre projektår. Huvudkriterierna är att projekten ska bidra till utveckling och strategiskt värde för stadens socialtjänst. Projekten ska även pröva nya arbetssätt och bidra till ett eller flera av stadens delmål för omställningen till framtidens socialtjänst. Prioriterade områden är förebyggande insatser, klientcentrering, samordning av stöd och insatser samt behovskartläggningar och utvärderingar.

Utlysningen för 2027 års medel föreslås öppna den 4 maj 2026 och pågå till den 4 september 2026.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner:

- Ett tillfälligt ansökningsstopp för nya projekt inför 2027.
- Inriktningen för MUL samt för redan pågående LUM.
- Redovisningen av LUM och MUL under 2025.

Bakgrund

Socialförvaltningens arbete med forskning och utveckling (FoU) syftar till att stärka socialtjänstens verksamhet och förbättra resultaten för brukarna. FoU ska främja det kunskapsbaserade arbetet samt vara praktiktäna, ha ett tydligt stockholmsperspektiv och vara ett komplement till statliga myndigheters forskning.

För att främja utvecklingsarbete på lokal nivå fördelar socialförvaltningen medel till projekt och studieresor.

Ärendet

Redovisning av LUM 2025

Totalt beviljades tio ansökningar om LUM för 2025 varav fyra ansökningar för nya projekt, fem ansökningar för år två och en ansökan för år tre. För de projekt som genomförde sitt sista projektår 2025 bifogas slutrapporter, se bilaga 1-2.

Ansökningar är ett:

1. *Unga och skuldtyngha*, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning.

Projektet syftar till att testa en ny form av ekonomisk rådgivning riktad mot målgruppen unga vuxna som är svår att nå. Projektet syftar även till att utveckla det uppsökande arbetet inom budget- och skuldrådgivningen för att nå ut till unga skuldsatta. Målsättningen med projektet är att de unga vuxna som tar del av stödet blir ekonomisk rehabiliterade, vilket innebär att de har koll på sin ekonomi.

2. *Digital lösning för kommunikation mellan Resursteamerna (RTBoU) och stadens familjehem*, Socialförvaltningen.

Projektet fick medel för att genomföra en förstudie i syfte att förstå hur information kan nå ut om tillgängligt stöd till stadens familjehem samt hur man kan öka familjehemmens deltagande i utbildningar och aktiviteter. Förstudien har genomförts med stöd av tjänstedesign.

3. *Rätt vård för rätt pris*, Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning.

Syftet med projektet är att förbättra vårdprocesser och kostnadseffektivitet inom barn och ungdomsvården. Genom att utveckla en arbetsmodell med tillhörande verktyg och manualer avser projektet att minska kostnaderna för placeringar genom att höja kvaliteten på arbetet

4. *Visuella verktyg i socialtjänsten*, Järva stadsdelsförvaltning.

Syftet har varit att testa om visuella verktyg i kombination med klarspråk kan tillgängliggöra och effektivisera information och kommunikation mellan klienter och handläggare i socialtjänsten.

Ansökningar är två:

5. *Digital Lots för samsjukliga*, Farsta stadsdelsförvaltning.

Syftet är att minska det digitala utanförskapet för målgruppen samsjukliga så att de kan ta del av det stöd och de ersättningar de har rätt till. Det ökar målgruppens möjligheter att svara upp mot socialtjänstens och andra myndigheters förväntningar kring delaktighet i utrednings- och bedömningsprocessen. Det är också ett sätt att öka målgruppens delaktighet i samhällslivet och delta på lika villkor.

6. *Viewpoint inom socialpsykiatrin – Ett digitalt kommunikationsstöd*, Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning.

Syftet är att utveckla nya arbetssätt för uppföljning av socialtjänstens insatser och öka användandet av digitalt stöd för personer med psykisk funktionsnedsättning inom socialtjänsten. Inom ramen för projektet anpassas det befintliga digitala stödet Viewpoint, ett verktyg som idag används i stadens samtliga stadsdelsnämnder för att öka barns delaktighet vid utredning och uppföljning.

7. *Framtidens socialtjänst – i samskapande med brukarna*, Hässelby Vällingby stadsdelsförvaltning.

Syftet är att utveckla former för brukarmedverkan och vad det innebär i praktiken. Syftet är också att utveckla metoder och verktyg för en förvaltningsövergripande struktur/arbetssätt för att samskapa med brukare.

8. *Hur kan brukare och personal förstå varandra bättre?* Kungsholmens stadsdelsförvaltning.

Projektet avser att kvalitativt kartlägga vilka kommunikationsbehov samt eventuella hjälpmedel målgruppen är i behov av tillsammans med sakkunnig. Det långsiktiga målet är att ta fram arbetsmetoder och kartlägga relevanta hjälpmedel för att ge brukarna bättre möjligheter till att förstå omvärlden genom hjälp av personalen.

9. *Familjeorienterat boendestöd*, Skarpnäck stadsdelsförvaltning.

Projektets målgrupp är familjer där föräldrar har en egen problematik som medför ökad risk för försummelse och/eller att barnet får ansvar som omsorgsgivare gentemot familjemedlemmar. Syftet är att utveckla ett familjeorienterat och målgruppsanpassat boendestöd som upplevs tillgängligt och hjälpsamt för familjerna. Syftet är också att utveckla arbetssätt och rutiner inom socialtjänstens barn och ungdomsverksamhet och vuxenverksamhet som bidrar till att familjerna uppmärksammas och erbjuds ett stöd mer anpassat efter behov och förmåga.

Ansökningar är tre:

10. *Prata om det-barn som anhöriga*, Södermalms stadsdelsförvaltning.

Syftet med projektet är att utifrån universell prevention lyfta frågan om barn som anhöriga till föräldrar med missbruk och/eller psykisk ohälsa. Detta har genomförts genom att familjebehandlare och fältassistenter besöker elever i årskurs fem. Besöken ingår i ett program om sju träffar där stort fokus ligger på relationsskapande tid med eleverna. Målet är att sprida kunskap och bryta tabu och stigma kopplat till dessa frågor. Ett sekundärt mål är också att stärka samarbetet med skolan.

Samtliga fem projekt som beviljades medel för år ett har beviljats fortsatta medel för år två (avseende år 2025). Vidare har fyra av de fem projekt som beviljades medel för år två, beviljats fortsatta medel för år tre. Ett projekt sökte inte medel för ett tredje projektår och slutrapporteras därmed i bilaga X tillsammans med *Prata om det*, Södermalms stadsdelsnämnd som redovisas i bilaga Y.

Redovisning av MUL 2025

Inför 2025 beviljades tolv ansökningar om MUL från åtta olika stadsdelsnämnder. Följande resmål beviljades:

1. *Sociala insatsgruppen samt konsultationsteamet i Malmö stad.* Socialförvaltningen
2. *Sociala insatsgruppen i Malmö stad.* Farsta stadsdelsförvaltning.
3. *Trygg relation- Fri från våld i Malmö stad.* Järva stadsdelsförvaltning.
4. *Væksthuset i Köpenhamn, Danmark.* Farsta stadsdelsförvaltning.
5. *Uteseksjonen i Oslo, Norge.* Socialförvaltningen.
6. *Foliko i Köpenhamn, Danmark.* Skarpnäcks stadsdelsförvaltning.
7. *Ett självständigt liv- ESL, Jönköpings kommun.* Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning.
8. *AFT, Köpenhamn, Danmark.* Kungsholmens stadsdelsförvaltning.
9. *Kurve Kriegen, Düsseldorf, Tyskland.* Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning.
10. *Malmö stad.* Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning.
11. *Köpenhamn, Danmark.* Järva stadsdelsförvaltning.
12. *Seniorcenter Simensbråten-Ekeberg, Oslo, Norge.* Skärholmens stadsdelsförvaltning.

Tillfälligt uppehåll nya LUM-projekt 2027

Huvudkriterier för LUM-projekt är att projekt ska bidra till ”utveckling och strategiskt värde för stadens socialtjänst” samt att ”projekt ska prova nya arbetssätt och bidra till uppfyllande av ett eller flera framtagna delmål inom ramen för omställningen till framtidens socialtjänst”. Omställningen till framtidens socialtjänst, som kommer att pågå de närmsta åren, innebär att intensivt och omfattande arbete med just detta, genom piloter och nya arbetssätt. Syftet med ett uppehåll för nya LUM-projekt är att, under omställningen, undersöka hur LUM kan utformas framåt för att på bästa sätt bidra till en kunskapsbaserad socialtjänst i enlighet med den nya socialtjänstlagens intentioner. Samt hur LUM bidrar till huvudkriteriet att ”projekt ska bidra till utveckling och strategiskt värde för stadens socialtjänst”.

Uppehållet innebär att inga nya LUM-ansökningar behandlas inför 2027. Projekt som beviljats medel 2026 för år ett och två ges möjlighet att söka medel för fortsatt genomförande under max tre år. Utlysning av MUL 2027 kommer att göras enligt plan.

Förslag på inriktning för LUM 2027

Inga förändringar sker i tidigare huvudkriterier och prioriterade områden. Då pågående projekt redan prövats mot huvudkriterier kommer bedömning göras mot om projekten genomfört det som beskrivits i ansökan samt mot innehåll och röd tråd i ansökan för kommande projektår.

Huvudkriterier

1. Projekt ska bidra till utveckling och strategiskt värde för stadens socialtjänst.
2. Projekt ska prova nya arbetssätt och bidra till uppfyllande av ett eller flera framtagna delmål inom ramen för omställningen till framtidens socialtjänst. För komplett beskrivning av delmål, se bilaga 1.
3. Undantag föreslås gälla projekt som beviljats medel i 2025 års utlysning och avser att söka fortsatta medel för projektår två respektive tre.

Prioriterade områden

1. Projekt med avsikt att testa förebyggande insatser och/eller tidigt stöd
2. Projekt med syfte att stärka klientcentrering i organisationens arbete
3. Projekt med syfte att förbättra samordningen av stöd/insatser för klient/brukare
4. Projekt med syfte att genomföra behovskartläggningar eller målgruppsanalyser, respektive för att följa upp eller utvärdera specifika insatser, arbetssätt, metoder eller program

MUL

Socialförvaltningen utlyser även MUL som ska bidra till lärande genom erfarenhetsutbyte med kollegor inom liknande verksamheter och funktioner i andra städer eller länder. I Stockholms stads budget 2026 framgår att nämnder ska använda, stödja och främja klimatsmarta transportsätt och på motsvarande sätt beakta flygets negativa klimatpåverkan. Utifrån detta kan ansökningar för studieresor med klimatsmarta transportsätt komma att prioriteras i urvalsprocessen.

Utlysning och beslut om LUM och MUL

Utlysningen för 2027 års medel föreslås öppna den 4 maj, 2026 och pågå till den 4 september 2026. Förutsatt att medel för FoU avsätts i socialnämndens budget för 2027 föreslår socialförvaltningen tillsammans med FoU-rådet till socialnämndens sammanträde i december, vilka av MUL respektive de redan pågående LUM-projekten som bör beviljas fortsatta utvecklingsmedel.

Beviljade LUM eller MUL-ansökningar som av någon anledning inte kan nyttja medlen, ska återbetalas till socialförvaltningen. Detta ska meddelas så snart som möjligt men senast den 2 juni 2026.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategi och utveckling. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 15 april och funktionshinderrådet har haft möjlighet att ta del av ärendet den 16 april.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förslag om ett tillfälligt uppehåll för nya LUM-projekt, godkänner redovisningen av LUM som genomförts under 2025 samt godkänner förslag till inriktning av LUM och MUL för 2027. Ärendet delges samtliga stadsdelsnämnder.

Veronica Carstorp Wolgast
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilagor

1. Slutrapport_Prata om det. Södermalms sdf
2. Slutrapport_Hur kan brukare och personal bättre förstå varandra. Kungsholmens sdf